

Societat

UN SENYOR DE BARCELONA (I DE BENIGÀNIM, SÓLLER...)

Quim Monzó, lleument pornogràfic

Segons sembla, per una volta, podeu refiar-vos d'allò que diu Ferran Torrent: dels escriptors catalans que puguen, Monzó és el primer. L'emprenya que li ho diguen, però. Tot i així, la revista *Serra d'Or* li acaba de concedir, per segona vegada, el Premi de la Crítica. Ara, per *L'illa de Maians*.

Vicent Martí

Aigua, si us plau», demana Quim, un pèl avergonyit. «iQuè?», li respon un cambrer gens bilingüe.

«Aigua».

«tAigua?».

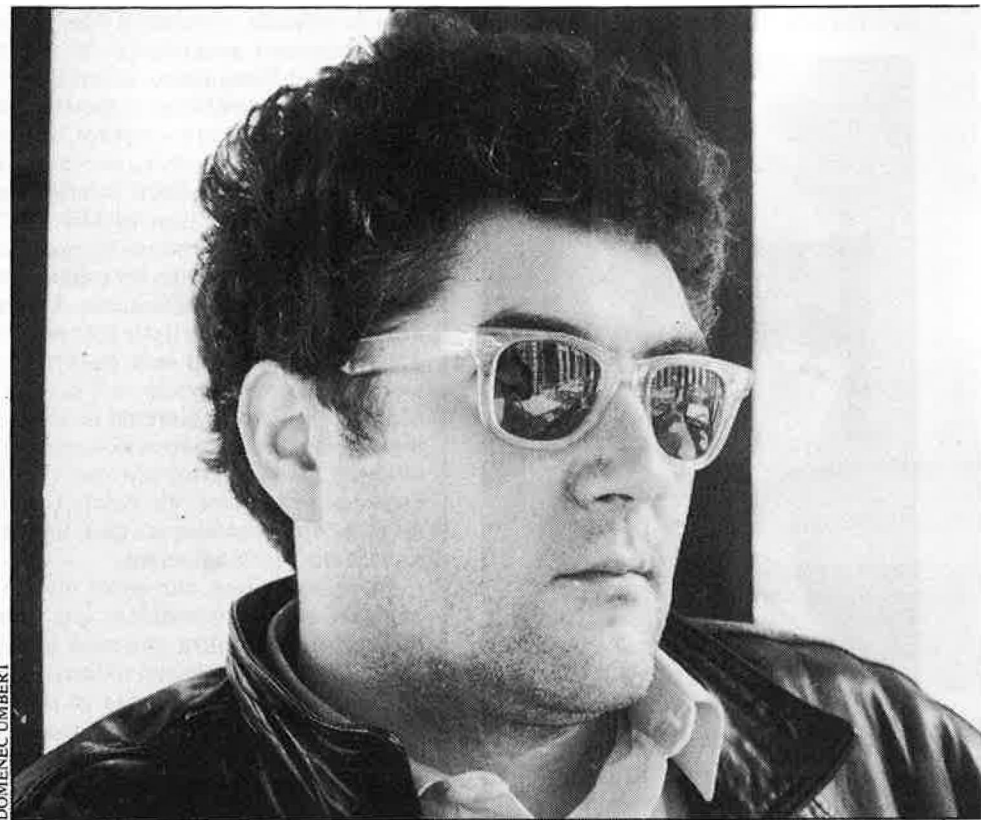
«Yes».

Captat l'enrevessat missatge, li'n porten quatre, d'ampolles, d'aigua mineral sense gas, d'origen andorrà. Sobta veure esmorzar Monzó amb l'aigua com a únic líquid.

—iCom és això, t'has fet aiguader?»

—Estic a règim. En aquesta emissora de ràdio on em guanyo la vida fan una revisió mèdica anual a tot el personal que hi penca. Tot i que l'any passat me'n vaig escaquejar, enguany he hagut d'anar-hi. M'han cridat a consulta, i m'han posat un règim severíssim. Per dos motius: 1) hi ha un avís al fetge; m'han trobat àcid úric, una quantitat petita, però que si no fes bondat em trobaria que, d'aquí a poc, tindria gota, com Enric vuitè. 2) Tinc, a més, la pressió altíssima. Faré bondat, doncs, durant un any, com a mínim.

—Els metges han condemnat Monzó a un règim alimentari entre franquista i espartà. Pel que fa a l'alcohol, li han recomanat-ordenat que bega millor cervesa que vi: una o dues mitjanes al dia, ;i un whisky!; a la setmana! Tocant el menjar, té estrictament prohibit: el marisc, el conill, la caça, el peix blau i de llauna, la sal i els greixos animals; ha de reduir, precis: la carn de bou i de vedella, el

porc; i si que pot fabricar-se suculents menjús macrobiòtics —ell, la quinta essència d'urbanita— amb: verdures, amanides, pollastre, arròs, peix blanc, fruita, sopes, pebre, i brou sense la pell del pollastre. «Un fàstic, tu.»

—iQuin tipus de vida fa possible que un xicot jove —faràs 34 anys el dia 24 de març—, i de còrpora tan apareçosa, estiga ja mig tocat?

—Jo no he tingut mai límits ni en el menjar ni en el beure. És la primera vegada que m'han donat l'alto: prou de menjar, prou de beure com ho feia. Sempre he tingut bona barra, jo: he taulejat fins el farciment, tirant al dret, sense massa sofisticacions gastronòmiques. Al tantu, però: m'agraden molt més les coses ben cuinades que fetes de qualsevol manera. Això sí, continua fent-me badallar qualsevol retòrica tronada que pugui fer-se en relació a l'art de menjar.

—Quant a les begudes, iquin era el teu ritme quotidià abans de la Gran Frenada?

—Home, tampoc no era res de l'altre món. Mira, esmorzava, o bé amb aigua, o bé amb cervesa, i un parell de carajillus. No res més fins l'hora de dinar. Dinava amb vi, i de postres, cafès amb copa: un whisky, o un gin tònic, queien segurs, de vegades, dos. A mitja tarda queien un o dos gin tònic, o aquella tarda que anaves bé en queien tres. Sopava amb més vi i més històries i, llavors, ja sorties de copes i en podien caure sis o set, de gin tònic, ben bons. Qui diu gin tònic diu whisky, és clar.

—<; Els barrejaves?

—No, no, no. Un dia anava d'una cosa, l'altre, de l'altra. M'ho demanava: iAvui de què anirem? Avui anirem de gin tònic: i jo tot el dia fotent-li al gin tònic. O al whisky. De-

DOMÈNEC UMBERT

«La meua iaia va morir a València, aixafada per un tramvia».

penia del que li venia de gust a l'estómac.

—I Quina altra droga prens o prenies?

—iJo? No prenc drogues, jo, no. He, he, he,estic contra la droga, jo.

—Puc testificar, si altra cosa no, que la Mercantil Radiofònica (Vendrell, Barnils, Monzó, Judit) col·labora amb la Generalitat catalana en l'eradicació d'aquest flagell social. Al seu despatx de Catalunya-Ràdio tenen exposat, solidaris, un pòster de la Conselleria de Sanitat que fa: «No esperis a conèixer el problema de la droga a través dels teus fills».

—IEn aquest any 86, quina zona de combat et treballes, quina geografia de bars trepitges, encara que siga amb la bandera a mitja asta?

—Doncs de dia, doncs aquí, al Taita. Altres dies, el íaita, i un bar que hi ha dintre del Mercat del Ninot, que li diuen La cuina. De nit toco, sobretot, La Palma, el Celeste, l'Snooker, Zigzag, l'Universal...

—I de fi de festa, supose, la Casita Blanca...

—La Casita Blanca, nooo.

—Però si en el teu llibre d'articles periodístics El dia del Senyor li'n vas dedicar un, de memorable, a aquest famós meublé...

—Parlava de referències, jo, del que la gent m'ha explicat.

DOMÈNEC UMBERT

—ICom s'hi entra, a la Casita Blanca?

—Pel que m'han dit, es pot entrar amb cotxe i a peu.

—li no pot passar que, gastant el teu idioma, el propi s hi tope de nasos amb la seua pròpia, cadascun d'ells amb les respectives parelles?

—No, no pot ser, això. No. Diuen que si vas amb l'auto te'l tapen amb unes cortines, i les matrícules amb un drap. Llavors, quan algú entra a peu o motoritzat, tot queda bloquejat, i ningú no pot sortir de les habitacions. Això expliquen, eh.

—A pesar de ser prou miop per a no fer la mili en l'exèrcit espanyol, tu cultives, quan pots, el voyeurisme, 6 no?

—Ara, per desgràcia, no el practico gens: visc en una casa on no hi ha grans edificis al davant. Només hi ha una època, l'any que vaig estar a Nova York, que just davant la finestra de casa tenia, tot per a mi, un edifici immens: era una meravella. A més, com allà els apartaments són molt petits, la vida s'ha de fer en l'única habitació que hi ha, i llavors això facilitava d'allò més la meua observació. Em vaig comprar uns prismàtics, i en les pauses que feia en la feina, m'entretenia innocentment.

En el tercer o quart pis hi havia un boig obsessiu. i Què hi feia? Doncs, hi havia dues finestres, i el tio es passava tot el sant dia passejant d'una a l'altra, d'una a l'altra. Si era estiu, de tant en tant, treia el cap per la finestra, boquejava com un peix fora de l'aigua, i som-hi, una altra vegada. I això durant tot un any, l'any que el vaig veure jo. Ell devia portar-ne molts més fent-ho. Era una cosa brutal: també es barallava amb sa mare: jaaaaah! Grans crits.

Mai en la vida no he tingut un lloc tan ideal com aquell: també hi controlava dues senyoretetes. N'hi havia una que ensenyava a parlar a nens sords-muts; hi havia dies que es mudava molt per a estar en casa, i jo pensava «Avui, n'hi ha lliu». I en efecte, n'hi havia. Més amunt, vivia l'altra noia, que sempre tenia la persiana mig abaixada, i no veies més que fins l'altura de les calces, està bé perquè així t'imaginaves la resta.

—i Quin percentatge de gent et trobes, al cap del dia, que t'empudega la cara amb la seua halitosi?

—Molt poca. El que passa és que jo a vegades en tinc, d'halitosi, per allò del ventre brut, deu passar a molta gent. Poca gent, generalment poca, me'n trobe.

—I en les relacions amoroses, no et molesta mai l'olor de boca?

—Home, sí, però no sé el que passa que no t'ho trobes mai, això. No sé si és que la passió amorosa fa que la pituitària no funcione, però no notes res en aquell moment. Una altra cosa és l'endemà al matí: llavors sí que fas consciència de la bocassa que gasta la

NOVETATS EN LLIBRES

<p>1 LA MATÈRIA DELS SOMNIS</p> <p> Jaume Fuster § Les Ales Esteses, 30</p> <p>!M Ri Recull de 10 relats fantàstics escrits al llarg de quinze anys.</p> <p>i EDICIONS DE LA MAGRANA</p> <p>i</p>	<p>LA VETLA D'EN PERE RUIXES</p> <p>Vicent Franch Col·lecció Gregal juvenil, núm. 8</p> <p>Una de les peces més brillants de la narrativa curta valenciana.</p> <p>GREGAL LLIBRES</p> <p>i m m H M m i</p>
<p>UNA BESADA ABANS DE MORIR</p> <p>1 , T • ifs Ira Levin W> Seleccions de la Cua de Palla, 54. I 240 pàgs.</p> <p>lito Una obra clàssica en el gènere negre que va originar una pel·lícula homònima.</p> <p> EDICIONS 62 mmmmmmmmmm®</p>	<p>DANSA A LA CIUTAT VI(R)OLADA</p> <p>Isidre Grau</p> <p>Col·lecció «Original», 128 pàgs. L'últim premi Sant Jordi de novel·la aposta en aquest recull per les narracions curtes, en la línia de la millor tradició dels contistes catalans.</p> <p>EL IXAMP</p> <p>mmmmmmmmmm</p>
<p>Ⓢ> ÉS MOLT SENZILL, DIGUEU-LI CATALUNYA</p> <p>ü 9B •M Josep Guia</p> <p>&5 L'auior, un català del sud, com ell s'anomena, diu les coses pel seu nom, i ens fa una proposta que trenca amb el vell catalanisme regionalista.</p> <p>11 EL LLAMP</p> <p>1</p> <p>mmmmmmmmmm</p>	<p>LA BOLA</p> <p>Enric Larreula Col·lecció Joanot, núm. 6.</p> <p>Un text d'allò més divertit per als més menuts.</p> <p>FEDERACIÓ D'ENTITATS CULTURALS DEL PAÍS VALENCIÀ</p> <p>W Ü H W W W</p>
<p>Éj DICCIONARI CASTELLÀ-CATALÀ</p> <p>If</p> <p>1 Els diccionaris de l'Enciclopèdia, gfjj De venda en llibreries.</p> <p>11 ENCICLOPÈDIA CATALANA</p> <p>11 I</p> <p>%@mmmmmm@mmmmM</p>	<p>LES PLANTES, ELS ANIMALS I L'ECOLOGIA</p> <p>Ifor Evans Col·lecció: Les Ciències</p> <p>Llibre clar i entenedor, destinat als infants, vistosament il·lustrat, sobre els diversos aspectes que constitueixen el camp d'estudi de la biologia.</p> <p>BARCANOVA</p> <p>írnmmmmMm&M^ma^s</p>
<p>II fi ELS MARGES 33</p> <p>jH Revista de llengua i literatura dirigida per .f'i Joaquim Molas.</p> <p>h CURIAL EDICIONS jj CATALANES, SA.</p> <p>1 M W W H R</p> <p>wmmmmmmmmMMmmM</p>	<p>JUST ABANS DE LA GUERRA AMB ELS ESQUIMALS</p> <p>J. D. Salinger Traducció de Quim Monzó</p> <p>El clàssic més misteriós del segle XX.</p> <p>EDITORIAL EMPÚRIES</p>

companyia. Res dissuasori, tampoc.
—M'han comentat que estàs fent una arplega de material d'antropologia sexual. Voldria oferir-te les pàgines d'EL TEMPS perquè faces una crida a qualsevol lector que vulga ajudar-t'hi. Especifica què t'interessa exactament.

—Molt agraït. M'interessa que m'envien tota classe de frases que genera la pràctica amorosa en tres situacions molt puntuals. 1) Frases usades per a dir ;no! in extremis, és a dir, les excuses que s'inventen les senyores, o els senyors, per a negar-se a anar al llit, amb la parella esporàdica, quan la cosa ja està a punt, a punt. Per exemple: «No, que encara noestic segura de mi mateixa». «No, perquè dec molt al meu marit». «<,Ara? <,Ací?». «Som molt amics, no ho espatllem».

2) Frases que diuen els senyors quan, a l'hora de la veritat, no trempen. Per exemple: «Crec que aquesta nit he begut massa», «No m'havia passat mai, això», «Perdó. He anat de cul tota la setmana».

3) Frases després de l'acte, valorant la jugada. Per exemple: «<,Molt bé, no?» o «Valia la pena esperar». Confio en la vostra col·laboració.

—A pesar de ser un home d'ordre i de seny, a l'octubre passat vas ser denunciat, des de la primera plana de Las Provincias, de València, com a pornògraf i corruptor de menors, com va anar allò?

—Res. Resulta que, a l'institut Lluís Vives de València donen alguna narració de l'Ufl, per a l'ensenyament, per fer pràctiques, o com diuin. Llavors, un dels pares dels alumnes va llegir el conte aquest —«Història d'un amor», exactament— i va trobar que era pornogràfic, i això. La Consuelo Reyna va aprofitar per fer un d'aquells editorials firmats tan curiosos; dient: «Que ja està bé, s'està bombardejant els nostres xiquets amb pornografia i, a més, escrita en català i no en valenciana».

Em vaig sentir molt ofès, jo, que es dubtés de la meua valenciana, i li vaig escriure una carta —que va publicar— on reivindicava les meues arrels valencianes, i deixava clar «que la llengua que empre per escriure les meues històries eròtiques i potser lleument pornogràfiques és el valencià», per citar-la literalment.

—Tot el que hi contes, dels teus iaïos valencians, i és cert?

—Tot el que diu aquella carta és absolutament cert. Tot. Encara que la gent se'n foti, no hi ha cap ni una

mentida, allà. És veritat que la meua iaia, la tia Emília Garcia Benavent, va morir a València aixafada per un tramvia, i és soterrada a Quart. És veritat que el meu iaio, el tio Ximo Monzó Vidal, va emigrar a Barcelona des de Benigànim, el seu poble.

Els meus avis paterns, quedi clar, són valencians, de la Vall d'Albaida. Una vegada hi he estat, a Benigànim, jo, que és un poble que hi ha molt a prop de Xàtiva. Vaig anar-hi quan tenia un dos cavalls i no un Polo, com ara, tuc-tuc-tuc cap allà. Vaig demanar en un bai «Escolte, ací hi ha uns Monzons... del carrer de Sant Francesc...» «i, Monzó? i Quin Monzó? Monzó el coixo, Monzó el tort, ací són tots Monzons». Ho vaig deixar córrer, i l'endemà matí vaig marxar a Xàtiva a fotre'm un socarrat.

—*Comprove, emocionat, que ets molt fidel a les teues arrels. Ahir em contaves que, el teu fill Bernat —la millor, de molt, esquerra de l'exemple—, vas anar a fer-lo a Sóller...*

—És una tradició familiar: la meua mare, la van encarregar a Sóller, també. T'ho explico. El meu avi, l'andalús, era carrabiner, quan encara hi havia cos iij de carrabiners, perquè si arriba a ser carrabiner g quan ja no hi havia cos de i carrabiners, hagués sigut | tot molt més embolicat.

Era un dels que feien, diguem-ne, la vigilància del port de Sóller: era la gran època de contraban de Joan March-Joan Verga, que li deien els mallorquins. El tipus era tan ruc, el meu avi, que eeeh era honest, era l'únic que no acceptava suborns, l'únic que no parava la mà al senyor March. «Ezto no pué zer», deia. I com a premi a tanta virtut, el van destinar, millor engegar, a una platja —«la playa de los melones»— allà per Múrcia o Almeria. Ma mare hi va néixer als dos mesos d'arribar l'àvia.

—*I Ton pareja va nàixer a Barcelona, no?*

—Sí, en van ser nou, de germans. L'avi valencià va emigrar a Barcelona a principis de segle, per l'any 10, i va anar a parar a Poble Nou.

—*Tu vas nàixer a Sants...*

—No, no, a les Corts. Jo vaig néixer a la vora del camp del Barça, cosa que Ferran Torrent no podrà dir mai: vaig néixer a quatre metres del Camp Nou; quatre metres literals, els que fa

«Són collonuts, els valencians, tots tan divertits.»

na. O aquell altre: tots els valencians són maricons, un altre tòpic. Un altre tòpic: tots els valencians són molt divertits, són collonuts, els valencians, tots tan divertits. Com tots els tòpics, aquests també són una collonada: ni una cosa, ni l'altra, ni l'altra.

Ara, jo trobe que València com a ciutat està molt bé, és una ciutat molt boja. *Al tantu*, vista de visita. Per exemple, em van fascinar, i em vaig fer un tip de riure, amb les pintades a les parets. Un fenomen com el de les pintades, que, aparentment, no està gens de moda, que no es porta gens ni gota, resulta allà baix un passadíssim espectacle visual: «Sí bisbes, no conduscas» o aquella de «Lerma-teu-lo», són puta mare, genials. †

—*El Torrent en cita una de molt bona també al Butxana: «La merda sura, la VI Flota».*

—Ah, sí, molt bona, aquella. Parlant de Torrent: ni havia una pintada aquí, al Barri Gòtic de Barcelona, que el Ferran es va quedar garratibat en veure-la. Una pintada, per allà darre de la catedral, que deia «Penja els guants, Butxana», però enorme, eh. «Serà fill de puta, el Vallcorba. Ix de nit, fot la pintada, i així s'estalvia de pagar-me anuncis», he, he, he, va dir el Torrent.

—*i, Madrid és l'estranger?*

—Sí, sí, totalment, totalment, eh. I ara no ja ideològicament sinó de sentiment: hi és molt lluny, Madrid. Hi he anat un cop, en tota la meua vida. Em van donar una «ajuda a la creació literària» i vaig anar-hi a cobrar-la. I està bé, collonut, és maco i tal, però no. L'estranger. •